

Rada
Európskej únie

V Bruseli 30. júna 2022
(OR. en)

10885/22

COH 62
SOC 422

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. júna 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 324 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Zlepšenie politiky súdržnosti – Flexibilná pomoc územiám (FAST – CARE) na riešenie dôsledkov ruskej agresie

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 324 final.

Príloha: COM(2022) 324 final

V Bruseli 29. 6. 2022
COM(2022) 324 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**Zlepšenie politiky súdržnosti – Flexibilná pomoc územiám (FAST – CARE) na riešenie
dôsledkov ruskej agresie**

1. Úvod

Vojenská agresia Ruska proti Ukrajine priniesla pre Európsku úniu a pre celý svet nové a neočakávané výzvy. Zatiaľ čo sa naše spoločnosti stále zotavujú z pandémie ochorenia COVID-19, ruská invázia priniesla vojnu a pustošenie, zvýšila geopolitickú nestabilitu a narušila svetové hospodárstvo.

EÚ je naďalej solidárna s Ukrajinou a jej ľuďmi. EÚ a jej členské štáty prispeli od roku 2014 viac ako 1 miliardou EUR v rámci humanitárnej pomoci a pomoci určenej na rýchlu obnovu krajiny. Od ruskej invázie na Ukrajinu sa táto podpora zvýšila a celkovo predstavuje sumu viac ako 4 miliardy EUR na hospodársku, sociálnu a finančnú odolnosť Ukrajiny vo forme makrofinančnej pomoci, rozpočtovej podpory, núdzovej pomoci, reakcie na krízu a humanitárnej pomoci. EÚ zmobilizovala aj ďalšie 2 miliardy EUR na vojenskú pomoc v rámci Európskeho mierového nástroja. EÚ navyše rýchlo a rozhodne reagovala na inváziu Ruska prijatím sankcií, ktoré preň budú mať rozsiahle a závažné dôsledky.

Od 24. februára zažíva EÚ náhly prílev ľudí utekajúcich pred ruskou agresiou. K dnešnému dňu prišlo do Únie viac ako 6,2 milióna ukrajinských štátnych príslušníkov. Hoci sa niektorí z nich začali vracieť na Ukrajinu a vstupné toky sa pomaly stabilizujú, počty sú stále značné a stúpajú. Vplyvy tohto prílevu sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Niektoré členské štáty a regióny zaznamenali veľmi vysoký podiel prichádzajúcich, pričom počet osôb, ktorým bola poskytnutá dočasná ochrana, už prekročil 1 % celkového počtu obyvateľov v ôsmich členských štátoch a presiahol 3 % v Poľsku a Česku.

Úsilie o prijatie a rýchle uľahčenie integrácie vysídlených osôb počas ich pobytu v EÚ nemá obdobu. Iniciatívy členských štátov boli znásobené miestnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou, ktoré sa naďalej v prvej línii usilujú o riešenie humanitárnych potrieb vrátane núdzového bývania, oblečenia, hygienických potrieb, ako aj psychologической podpory.

EÚ poskytuje podporu prostredníctvom bezprecedentných opatrení a financovania na riešenie potrieb vysídlených osôb¹. EÚ vôbec prvýkrát aktivovala smernicu o dočasnej ochrane² a poskytla tak ľuďom utekajúcim pred ruskou agresiou okamžitú a kolektívnu dočasnú ochranu. Postavenie osoby s dočasnou ochranou poskytuje prístup k zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a na trh práce, pričom v krajinách, ktoré sú hostiteľmi utečencov, teraz absolvuje školskú dochádzku asi pol milióna detí z Ukrajiny.

Okamžite sa mobilizovala aj podpora Únie v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (RescEU) spolu s prostriedkami z fondov v oblasti vnútorných záležitostí, ktoré sú ešte k dispozícii z obdobia 2014 – 2020. V nadväznosti na darcovskú konferenciu Postav sa za Ukrajinu sa okrem toho z fondov v oblasti vnútorných záležitostí mobilizuje 400 miliónov EUR ako núdzová pomoc najviac postihnutým členským štátom. Časť týchto finančných

---

¹ COM(2022) 131 final – Prijímanie ľudí, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajine: pripravenosť Európy na riešenie výziev.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny.

prostriedkov je určená miestnym a regionálnym orgánom, ako aj organizáciám občianskej spoločnosti ako uznanie rozhodujúcej úlohy, ktorú zohrávajú pri zaistení prvého prijatia vysídlených osôb z Ukrajiny.

Vzhľadom na naliehavú potrebu riešiť túto situáciu bolo prijatých niekoľko návrhov na zvýšenie flexibility financovania z prostriedkov politiky súdržnosti určeného na podporu členských štátov. Na seba nadväzujúce legislatívne balíky v rámci Kohéznych opatrení na podporu utečencov v Európe (Cohesion's Action for Refugees in Europe – CARE)³ pomáhajú členským štátom pri poskytovaní núdzovej podpory a prístupu k službám, ako sú dočasné ubytovanie, dodávky potravín a zásobovanie vodou alebo lekárska starostlivosť.

CARE umožňuje najmä flexibilné využívanie Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Európskeho sociálneho fondu (ESF) v rámci kohéznych programov na roky 2014 – 2020 na projekty, ktoré riešia tieto migračné výzvy, pričom sa uplatňuje spätná oprávnenosť od dátumu invázie, aby EÚ mohla podporiť všetky opatrenia, ktoré boli prijaté okamžite na pokrytie súvisiacich potrieb utečencov.

Okrem toho sa s cieľom znížiť administratívnu záťaž pre prijímateľov a správne orgány členských štátov v súvislosti s riešením týchto výziev zaviedli prispôsobené jednotkové náklady.

Navyše sa do 30. júna 2022 predĺžila možnosť získať plnú úhradu výdavkov vykázaných Komisii a podstatne sa zvýšilo predbežné financovanie zo zdrojov REACT-EU, čo predstavuje dodatočné 3,5 miliardy EUR v zálohových platbách na zmiernenie záťaže na verejné financie členských štátov.

Tieto finančné prostriedky už môžu členské štáty využívať na vývoj individualizovaných riešení zameraných na dlhodobú integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín prostredníctvom investícií do bývania, vzdelávania, zamestnanosti, zdravotníctva, sociálneho začlenenia a starostlivosti alebo iných sociálnych služieb. Je však dôležité, aby urýchlene pristúpili k úpravám programov, aby sa finančné toky zamerali tam, kde sú najviac potrebné.

Napriek všetkému vynaloženému úsiliu potreby naďalej rastú. Mnohé zainteresované strany z občianskej spoločnosti, miestnych a regionálnych orgánov a členských štátov sa obrátili na Komisiu a upozornili na konkrétne problémy, ktoré sa vyskytli pri pomoci osobám, ktoré utekajú pred ruskou agresiou. Ich obavy našli odozvu u Európskeho parlamentu a Európskej rady⁴, ktorá na svojom mimoriadnom zasadnutí 30. a 31. mája vyzvala Komisiu, aby „predložila nové iniciatívy na podporu tohto úsilia v rámci viacročného finančného rámca“.

---

³ Nariadenie (EÚ) 2022/562, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 223/2014 (Ú. v. EÚ L 109, 8.4.2022, s. 1).

Nariadenie (EÚ) 2022/613, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 223/2014 (Ú. v. EÚ L 115, 13.4.2022, s. 38).

⁴ Závety Európskej Rady z 30. a 31. mája 2022.

Nadväzujúc na predchádzajúce úsilie dnes Komisia prijala dodatočný súbor opatrení, ktorým sa má v záujme riešenia dôsledkov vojny zvýšiť flexibilita politiky súdržnosti a poskytnúť likvidita vo výške 3,5 miliardy EUR. Tieto opatrenia FAST – CARE pomôžu zabezpečiť, aby členské štáty na riešenie potrieb ľudí, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajine, získali jednoduchší a rýchlejší prístup k financovaniu a aby neustala podpora obnovy európskych regiónov.

2. Dodatočná flexibilná pomoc v rámci politiky súdržnosti na riešenie dôsledkov vojny

Vojenská agresia Ruska proti Ukrajine viedla k nebyvalému prílevu vysídlených osôb, zhoršeniu prudkého nárastu cien komodít vrátane energií a potravín a spôsobila obnovenie výpadkov v dodávateľských reťazcoch. Popri podpore poskytovanej na riešenie pandémie a posilnenie obnovy, ktorá nemá obdobu, je tak nevyhnutné riešiť aj tieto výzvy, čo pre verejné financie členských štátov predstavuje ďalšiu záťaž. V dôsledku toho sa zvýšila úroveň deficitu a dlhu, pričom sa očakáva, že vo väčšine členských štátov zostane v nasledujúcich rokoch nad úrovňou spred pandémie.

V tejto súvislosti Komisia v rámci politiky súdržnosti navrhuje komplexný súbor opatrení na doplnenie doteraz prijatých iniciatív. Opatrenia CARE doplní Flexibilná pomoc územiám (Flexible Assistance to Territories – FAST – CARE)⁵, ktorej oporou sú dva piliere: na jednej strane legislatívne návrhy, ktoré poskytujú dodatočnú flexibilitu v rámci politiky súdržnosti a dodatočné predbežné financovanie, a na druhej strane doplňujúce, nelegislatívne opatrenia na optimalizáciu efektívneho využívania finančných prostriedkov a na riešenie vznikajúcich potrieb.

Navrhované legislatívne opatrenia:

- Dodatočné predbežné financovanie vo výške 3,5 miliardy EUR, ktoré sa má vyplatiť v rokoch 2022 a 2023 a ktoré poskytne všetkým členským štátom rýchlu dodatočnú likviditu.
- Miera spolufinancovania až do výšky 100 % v prípade priorit, ktoré podporujú sociálno-ekonomickú integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci programov na roky 2014 – 2020, pričom zvýšená miera sa uplatňuje aj v rámci programov na roky 2021 – 2027, a to do polovice roku 2024 s možnosťou preskúmania.
- Vzhľadom na zásadnú úlohu miestnych orgánov a organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v miestnych komunitách pri prijímaní a podpore ľudí utekajúcich z Ukrajiny pred ruskou agresiou by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa v rámci príslušných priorit týmto orgánom a organizáciám poskytlo aspoň 30 % podpory.

---

⁵ Návrh je v súlade aj s návrhom Komisie z 13. apríla 2022 na zmenu rozpočtu Európskeho námorného a rybárskeho fondu na roky 2014 – 2020 s cieľom podporiť prevádzkovateľov a zaviesť osobitné opatrenia pre krízové situácie.

- V prípade projektov na riešenie migračných výziev budú môcť členské štáty vykazovať výdavky na úhradu, a to aj v prípade operácií, ktoré sú v čase výberu už ukončené alebo úplne vykonané⁶.
- V rámci opatrení CARE zaviedla Komisia pre členské štáty a prijímateľov nové jednotkové náklady ako zjednodušený spôsob výpočtu oprávnených nákladov na projekt. Vzhľadom na ďalekosiahle účinky ruskej agresie sa navrhuje tieto jednotkové náklady zvýšiť na 100 EUR na týždeň počas 26 týždňov na pokrytie základných potrieb a podpory osôb, ktorým bola poskytnutá dočasná ochrana, a to od ich príchodu do Únie.
- Navrhuje sa, aby sa možnosť krížového financovania, ktorá už existuje medzi EFRR a ESF, rozšírila na Kohézny fond s cieľom podporiť projekty zamerané na riešenie týchto výziev v rámci programov na roky 2014 – 2020 bez ohľadu na ich pôvodný rozsah oprávnenosti. Tým sa umožní mobilizácia zdrojov, ktoré sú ešte k dispozícii v rámci Kohézneho fondu na núdzové účely a účely súvisiace s integráciou.
- Ďalšími opatreniami sa umožňuje pokračovať v podpore nedokončených operácií s cieľom riešiť ďalšie dôsledky vojenskej agresie Ruska pri čerpaní finančných prostriedkov EÚ, ako je riziko omeškania v dôsledku zvýšenia cien, predovšetkým cien energií a potravín, a nedostatok vstupných materiálov, najmä v stavebnom sektore.
- Okrem toho sa navrhuje ďalšia flexibilita na umožnenie podpory utečencov v prípade operácií mimo oblasti, na ktorú sa vzťahuje program zabezpečujúci financovanie, ale v rámci členského štátu. Táto flexibilita je nevyhnutná, pretože osoby, ktoré utekajú pred ruskou agresiou, sa môžu pohybovať v rámci členských štátov, preto môže byť potrebná podpora aj mimo oblastí, na ktoré sa inak vzťahujú programy financovania.
- V záujme bezproblémového vykonávania programov by sa napokon poskytla dodatočná flexibilita na uskutočňovanie prevodov v rámci programov bez toho, aby bolo potrebné rozhodnutie Komisie, ako aj zvýšená úroveň flexibility pri vykazovaní výdavkov v čase ukončenia programu.

Okrem uvedených opatrení Komisia aktívne pracuje aj na spôsoboch znižovania administratívnej záťaže operácií na podporu sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Nadväzujúc na zjednodušené vykazovanie nákladov z obdobia 2014 – 2020 Komisia do konca roka vypracuje zjednodušené spôsoby podpory operácií v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy nezamestnaných, odbornej prípravy zamestnancov a služieb pracovného poradenstva, ktoré sa budú podporovať v rámci ESF+ na roky 2021 – 2027. Nový delegovaný akt bude obsahovať osobitné ustanovenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom podporiť ich dlhodobú integráciu v EÚ.

Okrem týchto legislatívnych návrhov Komisia prostredníctvom dvoch dodatočných nelegislatívnych opatrení rozšíri svoju podporu aj na zainteresované strany, prijímateľov a riadiace orgány.

---

⁶ Táto flexibilita sa uplatní aj na dotknuté projekty v odvetví rybolovu a akvakultúry v rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu.

Príslušné nelegislatívne opatrenia:

- Po prvé, navrhované zmeny, ktoré uľahčujú fázovanie projektov počas dvoch programových období, budú po prijatí legislatívnych návrhov Komisie doplnené o aktualizáciu usmernení o ukončení programov na roky 2014 – 2020. Získa sa tým podstatná dodatočná flexibilita v prospech nedokončených projektov, a to: i) predĺžením administratívnych lehôt na ich dokončenie z vnútroštátnych zdrojov; ii) znížením veľkosti takýchto projektov, ktoré môžu byť ešte stále zahrnuté do konečnej účtovnej závierky, a iii) zvýšením zodpovedajúceho podielu výdavkov v porovnaní s celkovými výdavkami stanovenými pre príslušné programy.
- Okrem toho Komisia v nadchádzajúcich týždňoch posúdi situáciu verejných obstarávateľov, ktorí majú v súčasnosti problémy s realizáciou zákaziek v dôsledku hospodárskych ťažkostí, ktorým dodávatelia čelia vzhľadom na zvýšené náklady a problémy v dodávateľských reťazcoch. Komisia plánuje poskytnúť vhodné prispôbené technické usmernenia zamerané najmä na objasnenie možností úprav zmlúv, ktoré existujú v súčasnom právnom rámci.

3. Záver

Týmto balíkom opatrení EÚ ďalej prispôsobuje politiku súdržnosti s cieľom pomôcť pri riešení dôsledkov ruskej agresie. Návrhy pripojené k tomuto oznámeniu sú reakciou na požiadavku Európskej rady, aby Komisia „predložila nové iniciatívy na podporu tohto úsilia v rámci viacročného finančného rámca“. Poskytnutím dodatočnej finančnej podpory a flexibility majú pomôcť členským štátom, regionálnym a miestnym orgánom v ich úsilí riešiť humanitárne, zdravotnícke a integračné potreby.

Balík ďalej prispieva k budovaniu odolnosti regiónov. Je v súlade s dlhodobým cieľom politiky súdržnosti znižovať rozdiely a podporovať konvergenciu a nemení štruktúru a ciele politiky súdržnosti v rámci programov na roky 2021 – 2027 vrátane zastrešujúcich cieľov rýchleho napredovania v súbežnej zelenej a digitálnej transformácii. Hoci sa týmto balíkom zavádza dôležitá flexibilita, neohrozujú sa ním zásady rozpočtovej disciplíny a správneho finančného riadenia.

V záujme účinnosti je nevyhnutné, aby členské štáty a regióny rýchlo naplno využili príležitosti vytvorené týmto novým súborom opatrení, ako aj nedávno prijatými iniciatívami. Poskytujú bezprecedentnú flexibilitu vo využívaní finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, a prinášajú aj uznanie obrovského úsilia členských štátov a regiónov. Účinná koordinácia všetkých druhov podpory a možností poskytovaných v rámci politiky súdržnosti a iných nástrojov EÚ je kľúčom k podpore všetkých ľudí a podnikov znášajúcich dôsledky ruskej vojenskej agresie proti Ukrajine.

Dôležité je aj to, aby spoluzákonodarcovia urýchlene preskúmali a prijali navrhované legislatívne opatrenia a aby sa tak zabezpečilo ich rýchle a účinné využívanie.